

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **P.**, zastúpeného JUDr. I., proti žalovanému **L.**, zastúpenému JUDr. M., **o vyslovenie neplatnosti splátkového kalendára s vyhlásením ručiteľa**, vedenej na Okresnom súde v Trebišove pod. sp. zn. 5Cb/166/2002, na dovolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 25. mája 2007 č. k. 1Cob/92/2006-193 takto,

r o z h o d o l :

Dovolacie konanie **z a s t a v u j e .**

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že žalobu zamietol a žalovanému priznal náhradu trov konania 164 223,-- Sk. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že súd prvého stupňa určil, že splátkový kalendár s vyhlásením ručiteľa z 12.01.2000, podpísaný medzi ručiteľom Z., IČO: X. veriteľom D. IČO: X. a dlžníkom P., IČO: X., overený notárom dňa 05.11.2001, je v celom rozsahu neplatný a zároveň zaviazal žalovaného nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 7 328,-- Sk.

Zistil, že žalobca sa negatívnou určovacou žalobou domáhal určenia neplatnosti splátkového kalendára s vyhlásením ručiteľa podpísaného 12.01.2000 medzi ručiteľom Z., veriteľom D. a dlžníkom P., overeného notárom 05.11.2001. Naliehavý právny záujem odôvodnil tým, že je v právnej neistote, nakoľko žalovaný napriek svojmu prehláseniu v splátkovom kalendári, že neprevedie práva a povinnosti na iný subjekt, porušil svoje prehlásenie, a teda naliehavosť právneho záujmu spočíva v skutočnosti, že žalovaný nedodrжал zmluvné vzťahy, konal v rozpore so svojim platným prehlásením a tým hrozí zo strany žalovaného vymáhanie neprávom postúpenej pohľadávky. Vzhľadom k existencii

dvoch zmlúv, ktoré podpísali právni predchodcovia účastníkov konania, existuje tu žalobcova právna neistota vzhľadom k tomu, že o jednu z týchto zmlúv žalovaný opiera svoje právo, ktoré uplatnil pred Okresným súdom Košice II.

Z obsahu spisu vedeného na Okresnom súde Košice II. pod sp. zn. 32 Cb/7/2004 odvolací súd zistil, že v tomto konaní žalobca L., žaluje Z., o zaplatenie sumy 973 916,-- Sk z dôvodu jeho ručiteľského záväzku na základe splátkového kalendára s vyhlásením ručiteľa z 12.01.2000, teda totožného s tým, ktorého vyslovenia neplatnosti sa žalobca v tomto konaní domáha. Keďže prebieha konanie na plnenie, odvolací súd dospel k záveru, že nie je tu naliehavý právny záujem žalobcu, pretože otázku platnosti súd posúdi ako predbežnú otázku v konaní o plnenie a naliehavý právny záujem musí existovať aj v čase vyhlásenia tohto rozsudku, čo vzhľadom k už spomenutej žalobe na plnenie nie je.

Odvolací súd navyiac k veci samej uviedol, že nezistil žiadny dôvod, prečo by bol napadnutý právny úkon podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný. V súvislosti s tvrdením žalobcu, že bolo dohodnuté vzdanie sa práva postúpenia vzájomných pohľadávok, čo žalovaný porušil, poukázal na § 476 ods. 1 Obchodného zákonníka, podľa ktorého zmluvou o predaji podniku sa predávajúci zaväzuje previesť na kupujúceho vlastnícke právo k veciam, iné práva a iné majetkové hodnoty, ktoré slúžia k prevádzkovaniu podniku a kupujúci sa zaväzuje prevziať záväzky predávajúceho súvisiace s podnikom a zaplatiť mu kúpnu cenu. Je síce pravdou, že podľa § 477 ods. 2 Obchodného zákonníka prechod pohľadávok pri zmluve o predaji podniku sa inak spravuje ustanoveniami o postúpení pohľadávok, zmluva o predaji podniku však nie je zmluvou o postúpení pohľadávok. Sú to dva odlišné právne inštitúty. Odvolací súd na základe uvedeného uzavrel, že v danom prípade správkyňa konkurznej podstaty neuzavrela zmluvu o postúpení pohľadávok, ale zmluvu o predaji podniku. Tiež poznamenal, že zmluvu o predaji podniku neuzavrel veriteľ, teda žalovaný, ale správkyňa konkurznej podstaty v rámci konkurzu vyhláseného na majetok úpadcu.

Dospel názoru, že súd prvého stupňa na základe vykonaného dokazovania dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, preto rozhodnutie zmenil a žalobu zamietol.

O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. s použitím § 224 ods. 2 O.s.p. tak, že úspešnému žalovanému súd priznal právo na náhradu trov konania vo výške 164 223,-- Sk.

Proti tomuto rozsudku podal žalobca dovolanie z dôvodu, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci a navrhol ho zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

V odôvodnení dovolania uviedol, že žalobca v danom prípade preukázal naliehavý právny záujem na vyslovení neplatnosti splátkového kalendára uzavretého dňa 12.01.2000 medzi Z., D., P., s. r.o., overeného 05.11.2001.

Cieľom určovacej žaloby je vydanie rozsudku, výrok ktorého odstraňuje žalobcovu neistotu určením, či tu právo alebo právny vzťah je, alebo nie je. Žalobca je v neistote, nakoľko žalovaný napriek svojmu prehláseniu v splátkovom kalendári, že neprevedie práva a povinnosti na iný subjekt, porušil svoje prehlásenie. Naliehavosť právneho záujmu žalobca videl aj v správaní sa žalovaného, ktorý nedodrжал zmluvné vzťahy, konal v rozpore so svojím platným prehlásením a tým žalobcovi hrozí zo strany žalovaného vymáhanie neprávom postúpenej pohľadávky. Vzhľadom k existencii dvoch splátkových kalendárov, ktoré podpísali účastníci predmetných dokumentov, existuje tu žalobcova právna neistota vzhľadom k tomu, že o jeden z týchto dokumentov žalovaný opiera svoje právo, ktoré uplatnil pred Okresným súdom Košice II. V prípade vyslovenia neplatnosti splátkového kalendára zo dňa 12.01.2000, overeného notárom 05.11.2001 JUDr. S. žalovaný by nebol úspešný v konaní o zaplatenie 973 916,-- Sk.

Podľa názoru žalobcu vzdanie práva postúpenia pohľadávok sa vzťahuje aj na správcu konkurznej podstaty.

Žalobca v dovolaní tiež nesúhlasil s výrokom odvolacieho súdu o zaplatení trov konania vo výške 164 223,-- Sk, nakoľko v danom prípade predmetom sporu nie je nárok na peňažné plnenie, ale nárok na negatívne určenie neplatnosti splátkového kalendára. Pritom súdy správne vyrubili súdny poplatok ako u neoceniteľného predmetu sporu.

Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) skúmal, či dovolanie spĺňa podmienky a obsahuje náležitosti podľa § 240 ods. 1 a § 241 ods. 1, ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že nie je splnená podmienka dovolacieho konania.

Pre konanie na dovolacom súde platia primerane ustanovenia o konaní pred súdom prvého stupňa, pokiaľ nie je ustanovené niečo iné, ustanovenia § 92 ods. 1 a 4 a § 95 však pre konanie na dovolacom súde neplatia (§ 243c O.s.p.).

Podľa § 103 O.s.p. kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví (§ 104 ods. 1 prvá veta O.s.p.).

Na podnet dovolacieho súdu Okresný súd Košice I. mu poslal výpis z obchodného registra, podľa ktorého po predchádzajúcej likvidácii dňa 29.02.2008 bol žalovaný vymazaný z obchodného registra bez uvedenia právneho nástupcu.

Jednou z podmienok konania je spôsobilosť byť účastníkom konania. Keďže výmazom z obchodného registra žalovaný zanikol a stratil spôsobilosť nadobúdať práva a povinnosti a byť účastníkom konania (§ 20a ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 19 O.s.p.), čo je neodstrániteľná podmienka konania, dovolací súd konanie podľa § 104 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 243c O.s.p. zastavil.

Pri rozhodovaní o náhrade trov konania súd vychádzal z ustanovenia § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ktoré skončilo zastavením.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 27. novembra 2008

JUDr. Beata Miničová, v. r.
predsedníčka senátu